

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2011/51/EU

ze dne 11. května 2011,

kteřou se rozšiřuje oblast působnosti směrnice Rady 2003/109/ES na osoby požívající mezinárodní ochrany

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 79 odst. 2 písm. a) a b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícíchmi rezidenty ⁽²⁾, se nevztahuje na osoby požívající mezinárodní ochrany ve smyslu směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany ⁽³⁾.

(2) Možnost získat po určité době právní postavení dlouhodobě pobývajícíchmi rezidenta v členském státě má významný dopad na plnou integraci osob, které v členském státě svého pobytu požívají mezinárodní ochrany.

(3) Udělení právního postavení dlouhodobě pobývajícíchmi rezidenta osobám, které požívají mezinárodní ochrany, je rovněž důležitou součástí podpory hospodářské a sociální soudržnosti, která je jedním ze základních cílů Unie stanovených ve Smlouvě o fungování Evropské unie.

(4) Osoby požívající mezinárodní ochrany by proto měly mít možnost získat právní postavení dlouhodobě pobývajícíchmi rezidenta v tom členském státě, který jim poskytl mezinárodní ochranu, za stejných podmínek jako ostatní státní příslušníci třetích zemí.

(5) Vzhledem k tomu, že osoby požívající mezinárodní ochrany mají právo pobývat v jiných členských státech než v tom, který jim poskytl mezinárodní ochranu, je nutné zajistit, že tyto jiné členské státy obdrží informace o ochraně dotyčných osob, aby mohly plnit své povinnosti týkající se zásady nenavrácení.

(6) Osoby, které požívají mezinárodní ochrany a jsou dlouhodobě pobývajícíchmi rezidenty, by měly mít za určitých podmínek v široké řadě ekonomických a sociálních oblastí nárok na stejné zacházení jako občané členského státu, v němž pobývají, aby právní postavení dlouhodobě pobývajícíchmi rezidenta představovalo skutečný nástroj pro integraci dlouhodobě pobývajícíchmi rezidentů do společnosti, v níž žijí.

(7) Rovným zacházením s osobami, které požívají mezinárodní ochrany v členském státě, který jim mezinárodní ochranu poskytl, by neměla být dotčena práva a výhody zaručené směrnicí 2004/83/ES a Úmluvou o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951, ve znění protokolu podepsaného v New Yorku dne 31. ledna 1967 (dále jen „Ženevská úmluva“).

⁽¹⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 14. prosince 2010 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 11. dubna 2011.

⁽²⁾ Úř. věst. L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽³⁾ Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.

- (8) Podmínky směrnice 2003/109/ES, které se týkají práva dlouhodobě pobývajících rezidentů pobývat v jiném členském státě a získat tam právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů, by se měly vztahovat stejným způsobem na všechny státní příslušníky třetích zemí, kteří získali právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů.
- (9) Přenos odpovědnosti za ochranu osob, které požívají mezinárodní ochrany, nespadá do oblasti působnosti této směrnice.
- (10) Pokud chce členský stát vyhostit na základě důvodu stanoveného ve směrnici 2003/109/ES osobu, která požívá mezinárodní ochrany a získala v tomto členském státě právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů, měla by mít daná osoba nárok na ochranu před navrácením zaručenou směrnicí 2004/83/ES a článkem 33 Ženevské úmluvy. Pro tento účel je nutné stanovit, že osoba, která požívá mezinárodní ochrany v jiném členském státě než ve státě, jehož je dlouhodobě pobývajícím rezidentem, může být vyhoštěna pouze do členského státu, který jí poskytl mezinárodní ochranu a tento členský stát má povinnost ji přijmout zpět, s výjimkou případů, kdy je vyhoštění povoleno v souladu se směrnicí 2004/83/ES. Tytéž záruky by se měly vztahovat na osobu požívající mezinárodní ochrany, která pobývá v druhém členském státě, ale dosud v něm nezískala právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů.
- (11) Pokud je vyhoštění osoby požívající mezinárodní ochrany mimo území Unie povoleno v souladu se směrnicí 2004/83/ES, měly by být členské státy povinny zajistit, aby byly získány veškeré informace z příslušných zdrojů, včetně – ve vhodných případech – členského státu, který mezinárodní ochranu poskytl, a byly důkladně posouzeny s cílem zajistit, aby rozhodnutí o vyhoštění dotčené osoby bylo v souladu s článkem 4 a čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie.
- (12) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznané článkem 6 Smlouvy o Evropské unii a Listinou základních práv Evropské unie, zejména pak článkem 7 této listiny.
- (13) V souladu s bodem 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu

Unie sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily.

- (14) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se tyto členské státy neúčastní přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.
- (15) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2003/109/ES se mění takto:

- 1) v článku 2 se písmeno f) nahrazuje tímto:

„f) ‚mezinárodní ochranou‘ mezinárodní ochrana ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (*).“

(*) Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.“;

- 2) článek 3 se mění takto:

- a) v odstavci 2 se písmena c) a d) nahrazují tímto:

„c) kteří jsou oprávněni pobývat v členském státě na základě jiné formy ochrany než mezinárodní ochrany nebo kteří požádali o povolení k pobytu na tomto základě a čekají na rozhodnutí o svém právním postavení;

d) kteří požádali o mezinárodní ochranu a dosud neobdrželi konečné rozhodnutí;“;

(1) Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

b) v odstavci 3 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) Evropské úmluvy o usazování ze dne 13. prosince 1955, Evropské sociální charty ze dne 18. října 1961, novelizované Evropské sociální charty ze dne 3. května 1987, Evropské úmluvy o právním postavení migrujících pracovníků ze dne 24. listopadu 1977, odstavce 11 dodatku k Úmluvě o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951, ve znění protokolu podepsaného v New Yorku dne 31. ledna 1967, a Evropské dohody o převodu odpovědnosti za uprchlíky ze dne 16. října 1980.“;

3) článek 4 se mění takto:

a) vkládá se nový odstavec, který zní:

„1a. Členské státy neudělí právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta na základě mezinárodní ochrany v případě odnětí, ukončení platnosti nebo zamítnutí prodloužení mezinárodní ochrany podle čl. 14 odst. 3 a čl. 19 odst. 3 směrnice 2004/83/ES.“;

b) v odstavci 2 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„V případě osob, kterým byla poskytnuta mezinárodní ochrana, se při výpočtu doby uvedené v odstavci 1 vezme v úvahu alespoň polovina doby mezi dnem podání žádosti o mezinárodní ochranu, na základě které byla tato mezinárodní ochrana poskytnuta, a dnem udělení povolení k pobytu podle článku 24 směrnice 2004/83/ES, nebo celá doba, jestliže její délka přesáhla 18 měsíců.“;

4) v článku 8 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„4. Jestliže členský stát vydá povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU státnímu příslušníkovi třetí země, jemuž poskytl mezinárodní ochranu, zapíše do tohoto povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU pod hlavičku „Poznámky“ tuto poznámku: „Mezinárodní ochrana poskytnuta [název členského státu] dne [datum].“

5. Jestliže druhý členský stát vydá povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU státnímu příslušníkovi třetí země, jemuž již bylo vydáno povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU jiným členským státem, které obsahuje poznámku uvedenou v odstavci 4, zapíše druhý členský stát tutéž poznámku do povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU.

Předtím, než druhý členský stát zapíše poznámku uvedenou v odstavci 4, vyžádá si od členského státu uvedeného v poznámce informace o tom, zda dlouhodobě pobývajícím rezidentem nadále požívá mezinárodní ochrany. Členský stát uvedený v poznámce odpoví do jednoho měsíce od obdržení žádosti o informace. Jestliže byla mezinárodní ochrana odňata konečným rozhodnutím, druhý členský stát uvedenou poznámku nezapíše.

6. Byla-li v souladu s příslušnými mezinárodními nástroji nebo vnitrostátními právními předpisy odpovědnost za mezinárodní ochranu dlouhodobě pobývajícího rezidenta převedena do druhého členského státu po vydání povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU podle odstavce 5, druhý členský stát odpovídajícím způsobem změní poznámku uvedenou v odstavci 4, a to do tří měsíců po tomto převodu.“;

5) v článku 9 se vkládá nový odstavec, který zní:

„3a. Členské státy mohou odejmout právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v případě odnětí, ukončení platnosti nebo zamítnutí prodloužení mezinárodní ochrany podle čl. 14 odst. 3 a čl. 19 odst. 3 směrnice 2004/83/ES, pokud právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta bylo získáno na základě mezinárodní ochrany.“;

6) v článku 11 se vkládá nový odstavec, který zní:

„4a. Pokud jde o členský stát, který poskytl mezinárodní ochranu, odstavci 3 a 4 není dotčena směrnice 2004/83/ES.“;

7) článek 12 se mění takto:

a) vkládají se nové odstavce, které znějí:

„3a. Jestliže se členský stát rozhodne vyhostit dlouhodobě pobývajícího rezidenta, jehož povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU obsahuje poznámku uvedenou v čl. 8 odst. 4, požádá členský stát, který je v dané poznámce uveden, aby potvrdil, zda dotčená osoba v tomto členském státě nadále požívá mezinárodní ochrany. Členský stát uvedený v poznámce odpoví do jednoho měsíce od obdržení žádosti o informaci.

3b. Pokud dlouhodobě pobývajícím rezidentem v členském státě uvedeném v poznámce nadále požívá mezinárodní ochrany, je vyhoštěn do tohoto členského státu, který tuto osobu a její rodinné příslušníky okamžitě a bez formalit přijme zpět, aniž jsou dotčeny platné právní předpisy Unie či vnitrostátní právní předpisy a aniž je dotčena zásada zachování celistvosti rodiny.

3c. Odchylně od odstavce 3b si členský stát, který přijal rozhodnutí o vyhoštění, ponechá v souladu se svými mezinárodními závazky právo vyhostit dlouhodobě pobývajícího rezidenta do jiné země, než je členský stát, který poskytl mezinárodní ochranu, pokud tato osoba splňuje podmínky uvedené v čl. 21 odst. 2 směrnice 2004/83/ES.“;

b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„6. Tímto článkem není dotčen čl. 21 odst. 1 směrnice 2004/83/ES.“;

8) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 19a

Změny povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU

1. Obsahuje-li povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU poznámku uvedenou v čl. 8 odst. 4 a došlo-li v souladu s příslušnými mezinárodními nástroji nebo vnitrostátními právními předpisy k převodu odpovědnosti za mezinárodní ochranu dlouhodobě pobývajícího rezidenta do druhého členského státu předtím, než tento členský stát vydal povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU podle čl. 8 odst. 5, tento druhý členský stát požádá členský stát, který povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU vydal, aby uvedenou poznámku odpovídajícím způsobem změnil.

2. Pokud byla dlouhodobě pobývajícím rezidentu poskytnuta mezinárodní ochrana ve druhém členském státě před tím, než tento členský stát vydal povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU podle čl. 8 odst. 5, tento členský stát požádá členský stát, který povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU vydal, aby uvedené povolení změnil a zapsal do něj poznámku uvedenou v čl. 8 odst. 4.

3. Na základě žádosti uvedené v odstavcích 1 a 2 členský stát, který vydal povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU, vydá pozměněné povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU do tří měsíců od obdržení žádosti od druhého členského státu.“;

9) v článku 22 se vkládá nový odstavec, který zní:

„3a. Pokud mezitím nebyla odňata mezinárodní ochrana nebo pokud daná osoba nespadá do jedné z kategorií uvedených v čl. 21 odst. 2 směrnice 2004/83/ES, odstavec 3 tohoto článku se nepoužije na státní příslušníky třetích

zemí, jejichž povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU vydané prvním členským státem obsahuje poznámku uvedenou v čl. 8 odst. 4 této směrnice.

Tímto odstavcem není dotčen čl. 21 odst. 1 směrnice 2004/83/ES.“;

10) v článku 25 se první odstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy určí kontaktní místa odpovědná za přijímání a předávání informací a dokumentů uvedených v člácích 8, 12, 19, 19a, 22 a 23.“

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 20. května 2013. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si určí členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými státem v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne 11. května 2011.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předsedkyně
GYŐRI E.